

**บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**
**SCHOOL PRINCIPAL'S ROLES IN PROMOTING STUDENT-CENTRED LEARNING
AT ELEMENTARY SCHOOLS IN MUANG DISTRICT, ROI ET PROVINCE**

พระทองใส จูฑิตธมโม (ศรีบุญเรือง)¹

THONGSAY THITADHAMMO (SIBOUNHEUANG)

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 243 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบโดยใช้ t-test (Independent Samples) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยการทดสอบ F-test

ผลการวิจัย พบว่า

1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียง ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์การเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม การเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความถี่ จากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกคือ ควรจัดอบรมให้ครูได้รับทราบกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง และควรแนะนำให้ครู ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย

ABSTRACT

The objectives of this research were aimed: 1) to study school principals' roles in promoting student-centred learning at elementary schools in Roi Et province's Muang district, 2) to compare opinions on their roles in promoting student-centred learning at such schools there with variables of school principals' and teachers' genders, ages and work experiences and 3) to regulate suggestions for their roles in promoting student-centred learning there in the preceding district. The sampling group employed for conducting the research included school principals and teachers of elementary schools mentioned above, numbering 243 individuals. The tool used for the research was five-rating-scale questionnaires with the reliability at .87. The statistics utilized for data analyses encompassed percentage, arithmetic mean and standard deviation, comparing data by means of t-test (Independent Samples) and F-test (One-way ANOVA).

Results of the research manifested the following findings:

1) School principals' roles in promoting student-centred learning at elementary schools in Roi Et province's Muang district were rated 'high' in the overall aspect. When taking a single aspect into consideration in descending order of arithmetic means, they included: planning instructional activities, developing instructional activities, undergoing public relations of instructional activities, carrying out internal supervision; directing, monitoring and evaluating instructional activities.

2) The comparative results of opinions on their roles in their promoting student-centred learning at the target schools in its Muang district indicated that variables of school principals' genders, ages and work experiences showed no significant differences of opinions on their roles as such in the overall aspect. When taking a single aspect into consideration indicated that school principals' and teachers' genders showed significant differences on their opinions of internal supervision on the monitoring the instructional activities was

statistically different at .05. The other aspects had no differences.

3) Suggestions for their roles in promoting providing student-centered learning at the aforesaid schools were recommended in descending order of three frequencies. First, relevant courses should be held to have teachers acknowledge procedures of student-centered learning. Secondly, there should have continual supervisions of teachers' instructional performances. Finally, school principals should advise teachers to hold wide varieties of instructional activities.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ...” การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญประการหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการที่ทุกส่วนราชการต้องร่วมมือกันดำเนินงานในการพัฒนาเด็กไทยให้เป็นผู้ที่รักการเรียนรู้ โดยเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถปรับตัวได้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจึงต้องดำเนินการในเรื่องนี้ให้ชัดเจนเพื่อหาคำตอบว่า การจัดการศึกษาจะดำเนินไปในทิศทางใด โดยเฉพาะเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 12) ระบุว่า หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ ปฏิรูปจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้งมาเป็นยึดมนุษย์ หรือผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ในสถานการณ์จริง กิจกรรมและการทำงาน อันนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนครบทุกด้าน ทั้งทางกาย ทางจิตหรืออารมณ์ ทางสังคม และทางสติปัญญา การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะทำ

สาระสำคัญของการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญหรือผู้เรียนสำคัญที่สุดนี้ ไม่ได้หมายความว่า ครูจะลดบทบาทหรือลดความสำคัญลงแต่ประการใด ครูยิ่งกลับมีบทบาทและความสำคัญมากขึ้น เพราะเป็นการเปลี่ยนจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง ดังนั้น การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ นอกจากจะเปลี่ยนมุมมองของผู้เรียนแล้ว เราจะต้องเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ด้วย เพราะการศึกษาในรูปแบบเดิมเป็นการสอนแบบครูบอกให้ท่องจำ เด็กท่องจำแล้วก็ลืม แต่แนวคิดใหม่ คือผู้เรียนเป็นสำคัญของการเรียนรู้ สามารถรวบรวมความรู้ต่าง ๆ มาสะสม บูรณาการเข้าด้วยกัน แล้วสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ ทดลองใช้และนำไปใช้จนเกิดการค้นพบความรู้ด้วยตนเอง โดยครูให้ความช่วยเหลือเฉพาะบางส่วน กิจกรรมการเรียนรู้กว่าร้อยละ 80 จึงเปลี่ยนมาเป็นของผู้เรียน (รุ่ง แก้วแดง, 2541 : 315)

ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในทุกภาคส่วน ได้จัดเวทีพบปะเสวนากันอย่างกว้างขวาง เพื่อพิจารณากำหนดทิศทางของการจัดการศึกษาในอนาคต โดยเฉพาะการปฏิรูปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งถือว่าเป็นธงนำหรือเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งทุกฝ่ายยังคงมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันไป ประกอบกับผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน

เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง รูปแบบของการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สถานศึกษาในสังกัดที่อยู่ในภูมิภาค จะเป็นการยุบรวมหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเดิม (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน ศึกษาธิการ อำเภอ/กิ่งอำเภอ) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ) และ สังกัดกรมสามัญศึกษา (สำนักงาน สามัญศึกษาจังหวัด) และโรงเรียนในสังกัด รวมเป็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.)จังหวัดละ 1เขต ถึง 7 เขต ขึ้นอยู่กับขนาด และจำนวนประชากร โดยจังหวัดร้อยเอ็ดแบ่งเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษาเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วยสถานศึกษาในสังกัด สพฐ.ใน 7 อำเภอ มีจำนวนสถานศึกษา นักเรียน และ ครู สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 71 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 26,553 คน จำนวนครูทั้งหมด 617 คน (สรุปรายงานประจำปี 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1) จากการสรุปรายงาน ประจำปีของเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนครู กล่าวคือ อัตรา การย้ายเข้าของข้าราชการครูน้อยแต่อัตราการย้ายออกสูง เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นคนต่างอำเภอ ต่างจังหวัด ทำให้อัตรารูขาดแคลน การจัดกระบวนการสอนยังใช้วิธีการแบบเดิมยังยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง ครูที่ได้รับการบรรจุหรือย้ายมาใหม่มีความรู้ ความตั้งใจ แต่ยังขาดทักษะ ประสบการณ์ เทคนิคและวิธีการจัดการเรียน การสอน

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาในข้างต้น พฤติกรรมการสอนของครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการจัด กระบวนการสอนยังใช้วิธีการแบบเดิมยังยึดตัวครูเป็นศูนย์กลางจึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาคือผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัย ในเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้ได้ข้อค้นพบสำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานของ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีความสนใจ สำหรับนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางในการวางแผน เพื่อปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูและบุคลากรในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถาน ศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ของ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มี เพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.3 ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 **ขอบเขตด้านประชากร** ได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2555 จำนวน 617 คน (ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1, 2556)

4.2 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนการเรียนการสอน
- 2) ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน
- 3) ด้านการประชาสัมพันธ์การเรียนการสอน
- 4) ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามการเรียนการสอน
- 5) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

4.3 **ขอบเขตด้านพื้นที่** ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อครูจะได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ของ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มี เพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน เพื่อครูจะได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการ

เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อครูจะได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5.4 ผลการวิจัยจะนำมาเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของตนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา ได้นำไปกำหนดนโยบายพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 617 คน

6.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของ ยามาเน (Taro Yamané) (ยุทธ ไทยวรรณ, 2545, หน้า 107) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 243 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 4 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 15 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 15 คน และครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 60 คน ครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 84 คน และครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 65 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กระจายกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเปรียบเทียบสัดส่วน และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

6.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์การเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

และเมื่อแยกออกเป็นรายด้านพบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) ด้านการวางแผนการเรียนการสอน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อเป็นที่ปรึกษา อำนวยความสะดวก นิเทศให้ขวัญกำลังใจ และประเมินผลการเรียนการสอนของครูผู้สอน และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้ปกครองได้รับทราบวิธีการเรียนการสอน

2) ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆเพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าอย่างครบถ้วนเพื่อประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) ด้านการประชาสัมพันธ์การเรียนการสอน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เชิญผู้ปกครองและชุมชนเข้าชมบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ เชิญผู้ปกครองภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นวิทยากรพิเศษเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามการเรียนการสอน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ กระตือรือร้นเพื่อช่วยเหลือครูในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ จัดหางบประมาณ เทคนิควิธีการใหม่ๆ สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูและบุคลากร

5) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินทุกครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ครู

จัดทำเครื่องมือวัด และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

7.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานที่ 1 ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามการเรียนการสอน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 3 ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

8. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย มีผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

8.1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ครูผู้สอนทั้งฝ่ายนโยบายและฝ่ายปฏิบัติต่างมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้อันผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอย่างดี และทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ทดลอง ปฏิบัติจริง ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องจัดสิ่งที่อยู่รอบๆ ข้างผู้เรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการอยากเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งบริบทในด้านนี้ โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการในเรื่องนี้เป็นอย่างดีจึงทำให้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เจมวิทย์ เครือคำ** ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการบริหารงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นันทวรรณ ไชยเจริญ** ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีบทบาทอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวางแผนการเรียนการสอน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการวางแผนการเรียนการสอน โดยการกำหนดนโยบายแนวปฏิบัติกำหนดแผนปฏิบัติ การเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจัดเตรียมสื่อ เครื่องมือ และแหล่งค้นคว้าหาความรู้ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน จัดให้ผู้เรียนเลือกเรียนในสิ่งที่สนใจตามความเหมาะสมของเนื้อหาและหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริลักษณ์ ตาดี** ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการกำหนดนโยบายให้ครูประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แฟ้มสะสม ผลงานของผู้เรียนในการประเมินผลการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดทำเครื่องมือวัด และประเมินผลให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดทำเครื่องมือการประเมินผลในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินผลเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู ด้วยการให้ครูรายงานผล การจัดการเรียนการสอน ประเมินผลการปรับปรุงบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นันทวรรณ ไชยเจริญ** ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีบทบาทอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริลักษณ์ ตาดี** ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เขวง เพชรภา** ได้ศึกษา บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากร ทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก

8.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า

1) ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถาน ศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ **ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** ผู้บริหารและครูผู้สอน รับรู้ถึงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็น อย่างดี นับตั้งแต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาได้มีการจัดฝึกอบรม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย นับเป็นเวลาหลายปี จึงทำให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษารับรู้ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงทำให้ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ **สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ** ที่ได้กล่าวว่า งานบริหารเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะสูง ผู้บริหาร ควรเป็นคนที่มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีภาวะผู้นำเพราะผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหาร โรงเรียน

2) ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถาน ศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ **ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีเจตคติ แนวคิด ค่านิยมที่ใกล้เคียงกัน ขณะเดียวกันการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างวัยนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีรูปแบบใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **วุฒิไกร เลื่อนแป้น** กล่าวว่า บทบาท (Role) เป็นพฤติกรรมที่ควบคู่กับตำแหน่งของบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง อยู่ซึ่งแต่ตำแหน่งจะมีบทบาทหน้าที่แตกต่างตามภารกิจของงาน

3) ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และได้แสดงบทบาทในการส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกมาเหมาะสมหรือสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของ ผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน จากเหตุผลดังกล่าว น่าจะเป็นสาเหตุให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีความ

คิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เขวง เพชรภา** ได้ศึกษา บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมศักดิ์ สมมาคุณ** ได้ศึกษา บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 4 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

9.1 ข้อเสนอแนะนำไปใช้

จากการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารควรนิเทศและให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น
- 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีวัดและประเมินผล
- 3) ผู้บริหารควรจัดอบรมและศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นต้นแบบการจัดการเรียนการสอน

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

9.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากงานวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของครูผู้สอน

10. บรรณานุกรม

เจมวิทย์ เครือคำ. (2547). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

เขวง เพชรภา. (2553) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

นันทวรรณ ไชยเจริญ. (2549) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

วุฒิไกร เลื่อนแป้น. (2547). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมศักดิ์ สมมาคุณ. (2552). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ. (2542) . ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : ที.พี พรินท์.

สิริลักษณ์ ตาดี. (2550). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

11. คำขอบคุณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสะดวกจากพระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ดร. และได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก ศิลปนิลมาลัย อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณและอนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ อนุโมทนาขอบคุณ ดร.ประพิศ โบราณมูล ตำแหน่ง อาจารย์/เจ้าหน้าที่งานสารบรรณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ด อาจารย์เอี่ยม อามาตย์มุลตรี ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ด และ ดร.ลัดดาวัลย์ สืบจิตต์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขออนุโมทนาขอบคุณ ดร.จางกมลศิลป์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง และดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี กรรมการที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข รูปแบบ และให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ขออนุโมทนาขอบคุณ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองอัยเย็ด จังหวัดอัยเย็ดทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้ข้อมูลและการเก็บข้อมูลในการค้นคว้าวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ คุณประโยชน์อันพึงมีแก่การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในส่วนของการศึกษาค้นคว้านี้แก่บิดา มารดา และบุพการีชน ผู้มีพระคุณทั้งมวล อุปัชฌาย์ ครู-อาจารย์ผู้เคยอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ขอท่านทั้งหลายจงมีความสุข ความเจริญอยู่ในคุณงามความดีด้วยเทอญ